

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. מה משמעות המילים האלו?

שמע - פונים לעם ישראל ואומרים להם, שמעו את אלוהים. שימו לב לנוכחות של אלוהים בחיים שלכם. זו תפילה חשובה כי היא אומרת לנו קודם כל להקשיב, להאזין, לשמוע את הצד האחר. אחרי שאתם מבינים את כל השיקולים, רק אז תפעלו. אני ילד שקודם כל מקשיב. למשל כשאני עצבני, אני יכול לעשות שטויות כי אני לא נמצא בהאזנה, בהקשבה לאמת הפנימית שלי. כשאני מנסה לפתור מריבה, בעיקר ביני לבין חברים, אני מנסה קודם כל להאזין ולנסות לפתור את הבעיה.

ישראל - קודם כל ישראל זה יעקב, הוא האב של 12 השבטים. בלעדיו לא היינו מגיעים עד היום.

אחד - אחד זה אלוהים אחד, אין עוד מלבדו. הכוונה היא שאלוהים בחר עם אחד, להיות עם סגולה, ובזכות זה יש לנו עם אחד. בגלל שאנחנו עם אחד, חשוב שנהיה מאוחדים ונפעל באופן מסונכרן.

בְּרוּךְ שֵׁם כְבוֹד מְלֻכוֹתָ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאַהֲבַתְּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ: וְשִׁנְנָתָם לִבְנֵיךָ וְדַבַּרְתָּ בָם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ: (זה בעצם ההנחיה לשים תפילין) וְכִתַּבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

יש בתורה 3 סוגים של "ואהבת":

- **ואהבת לרעך כמוך** - זה תלוי כמה אתה אוהב את עצמך. אני מאוד אוהב את עצמי, ואני גם מאוד אוהב את החברים שלי, אבל בצורה שונה. מה שכן, אני יודע שהייתי מוכן לעשות עבור החברים שלי הרבה מאוד.
- **ואהבת את ה' אלוהיך** - אני לא ממש מאמין באלוהים, אבל עבור מי שמאמין, זה ציווי הכרחי. עבורי, אלוהים זה לא בהכרח דמות אלא כל

הבריאה, כל היקום, כל מה שסביבנו, ואני כן חושב שיש לי צורך לאהוב את העולם שלי.

- **ואהבת את הגר** - הגר הוא כל מי שזר, כל מי שלא יהודי. אז יש לנו ציווי לאהוב כל מי שלא יהודי. לצערי אנחנו לא תמיד ממלאים את הציווי הזה, הייתי שמח אם היינו מצליחים למלא את הציווי הזה, אפילו עכשיו, בימי מלחמה, שזה ממש לא קל.